

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

« Π Ε Ρ Σ Ε Σ »

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

Συντελεστές

Μετάφραση: Πάνος Μουλλάς
 Σκηνοθεσία: Λευτέρης Βογιατζής
 Σκηνικά - Κοστούμια: Γιώργος Πάτσας
 Μουσική έρευνα και σύνθεση: Σπύρος Σακκάς
 Φωνητική αγωγή: Σπύρος Σακκάς
 Κίνηση: Δημήτρης Παπαϊωάννου
 Αγγελική Στελάτου
 Φωτισμοί: Λευτέρης Παυλόπουλος
 Βοηθός σκηνοθέτη: Βίκυ Γεωργιάδου

Παίζουν

(με σειρά εμφάνισης)

Άτοσσα: Μαρία Κατσιαδάκη
 Αγγελιοφόρος: Ακύλας Καραζήσης
 Δαρείος: Σοφοκλής Πέπας
 Ξέρξης: Φάνης Μουρατιδής

Χορός με αλφαριθμητική σειρά
 Γιάννης Αναστασιάδης
 Νίκος Αρβανίτης
 Άκης Βλουτίης
 Θωμάς Βούλγαρης
 Τάσος Γιαννόπουλος
 Μανώλης Δραγάσης
 Νίκος Ζορμπάς
 Δημήτρης Ζορμπαλάς
 Δημήτρης Ημελλος
 Δημήτρης Καλατζής
 Δημήτρης Κανέλλος
 Ακύλας Καραζήσης
 Κωστής Καληβρετάκης
 Σπύρος Κουβαρδάς
 Μιχάλης Μαρίνος
 Φάνης Μουρατιδής
 Γιάννης Παπαδόπουλος
 Προκόπης Πολίτης
 Γιάννης Σαμισάρης
 Ευάγγελος Χρήστου

οπος του έργου είναι τα Σούσσα, πρωτεύουσα της περσικής αυτοκρατορίας. Ο Χορός αποτελείται από γέροντες ευγενείς, στους οποίους ο νεαρός βασιλιάς Ξέρξης εμπιστεύθηκε το παλάτι και το βασίλειο πριν εκστρατεύσει κατά των Ελλήνων. Οι γέροντες αγωνιούν, γιατί έχουν λάβει νέο του βασιλιά και του στρατού και ερμηνεύουν το φόβο τους ως κακό οιωσό. Περιγράφουν πώς συγκεντρώθηκαν οι μεγάλες δυνάμεις που έφυγαν για την Ελλάδα, στράτευμα και στόλος, από κάθε γωνιά της αυτοκρατορίας, κάτω από τη διοίκηση του νεαρού ορμητικού βασιλιά και εκφράζουν το φόβο τους για την πονηρή απιστία του θεού, που συχνά τυφλώνει τον άνθρωπο και τον οδηγεί στο καμό.

Τότε εμφανίζεται η Άτοσσα, η βασίλισσα μητέρα. Από τη στιγμή που ξεκίνησε ο στρατός, η μητέρα του Ξέρξη δεν έπαψε να βλέπει κακά όνειρα, αλλά ποτέ δεν είδε τέτοιο ολοζώντανο εφιάλτη σαν αυτόν που την επισκέφτηκε τη νύκτα: δύο μεγαλοπρεπείς και πανέμορφες γυναίκες, η μία ντυμένη με περσικά ρούχα και η άλλη με δωρικό χιτώνα, η μία προικισμένη από το θεό με τη γη των βαρβάρων και η

άλλη με την Ελλάδα, μάχονταν η μια την άλλη. Ο Ξέρξης τις ηρμεί στην αρχή, τις τιθασεύει βάζοντας στους λαιμούς τους ένα ζυγό και τις ζεύει στο άρμα του. Η Ασιάτισσα δέχεται αυτήν τη μοίρα με περηφάνεια, αλλά η άλλη ανορθώνεται, σκίζει τα ηνία και συντριβει το ζυγό: ο Ξέρξης συντριβεται. Ο Χορός συμβουλεύει την Άτοσσα να κάνει θυσίες. Εκείνη την στιγμή φτάνει ο αγγελιοφόρος, φέρνοντας τα νέα για την ήττα της Σαλαμίνας. Θρηνεί τις ατελείωτες συμφορές και τις στρατιές των νεκρών. Τέλος, δίνει μία περιγραφή της ναυμαχίας, επιμένοντας κυρίως στον τρόπο με τον οποίο οι Έλληνες περικύκλωσαν και κατέστρεψαν τον περσικό στόλο, ενώ ο Ξέρξης, μπροστά σε τέτοια συμφορά, έσκισε τα ρούχα του και έφυγε για να σωθεί. Ο Χορός τραγουδάει τις συμφορές που αποτελούν πια τη μοίρα των Περσίδων που έχασαν τους άντρες τους και στη συνέχεια στρέφεται ανοικτά κατά του ενόχου, του ίδιου του Ξέρξη: εξαιτίας του τα έθνη της Ασίας δεν θα βλέπουν πια την Περσία ως γητιδιά τους, αλλά θα μιλούν ελεύθερα και με παρηγοσία. Η Άτοσσα επιστρέφει, όχι όμως πια πάνω στο άρμα

της και χωρίς τα βασιλικά της κοσμήματα. Προτίθεται να κάνει προσφορές στον τάφο του νεκρού συζύγου της, του Δαρείου. Ο Χορός κάνει επικλήσεις προς το πνεύμα του πεθαμένου βασιλιά. Όταν τελικά το φάντασμά του εμφανίζεται, η Άτσοσα του λέει τα νέα της ήττας του γιου τους. Ο νεκρός βασιλιάς μαθαίνει για τη νεανική αλαζονεία του γιου του, που θέλησε να γεφυρώσει τον Ελλήσποντο, προκειμένου να πετύχει το παράτολμο εγχείρημά του και συμπεραίνει πως κάποιος μεγάλος θεός πρέπει να πήρε τα μαυλά του Ξέρξη. Το φάντασμα συμβουλεύει τους παλιούς υπηκόους του να μην αναλάβουν ποτέ ξανά δράση κατά των Ελλήνων: οι Πέρσες δεν θα καταφέρουν ποτέ να τους νικήσουν, γιατί η ίδια η γη πολεμά στο πλευρό των Ελλήνων. Αλλά τώρα, οι Πέρσες θα πρέπει να πληρώσουν την ύβριν που διέπραξαν, όταν έκαψαν τους ναούς και τα τεμένη στην Ελλάδα. Το φάντασμα του Δαρείου προλέγει τη μάχη των Πλαταιών, με την οποία θα ολοκληρωθεί η περσική ήττα τον επόμενο χρόνο και αποσύρεται, αφού πρώτα συμβουλεύει τους γέροντες να διδάξουν στον Ξέρξη

την ανάγκη για λογική και για σεβασμό προς τη θέληση του Διός.

Ο Χορός μένει μόνος στην ορχήστρα και τραγουδά εγκώμια για τις μέρες της βασιλείας του παλιού βασιλιά, όταν ο στρατός γυρνούσε πάντα δοξασμένος και όλοι σέβονταν τους νόμους και τη ήθη. Τέλος, εμφανίζεται ο Ξέρξης που επέστρεψε στην Περσία. Θρηγεί τη μοίρα του και κλαίει για το θεό που του στάθηκε εχθρός. Ο Χορός τον συνοδεύει στους θρήνους, απαριθμώντας τους νεκρούς ήρωες της Περσίας, ζητώντας να μάθει ποια ήταν η τύχη τους, αλλά το μόνο που μπορεί να απαντήσει ο Ξέρξης είναι πως σκοτώθηκαν όλοι. Τους πρώτους θρήνους διαδέχονται έτσι νέα, ατέλειωτα μοιρολόγια. Ανταμβανόμαστε τώρα ότι, όπως το είχε πει και ο Δαρείος, ο Πέρσης βασιλιάς πρέπει να απολογηθεί όχι μόνον προς τον Δία, αλλά και προς τους ίδιους τους υπηκόους του. Τέλος, ο θρήνος ανακαλεί ακόμα μία φορά τη φυγή των Περσών από τη Σαλαμίνα και ο Χορός εγκωμιάζει τη γενναιότητα των Ελλήνων.

